

BESLUT
2014-10-22

Dnr Ö 28-2014

KLAGANDE

Brottsförebyggande rådet
Box 1386
111 93 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Regionala etikprövningsnämndens i Stockholm, avdelning 5, beslut den 14 augusti 2014, dnr 2014/790-31/5.

SAKEN

Prövning enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor (etikprövningslagen).

Projekttitel: Kartläggning av bedrägeribrott.

Projektnummer/identitet: 0076/14

Regionala etikprövningsnämndens beslut

se Bilaga

Enligt uppgifter i ansökan har Brottsförebyggande rådet (Brå) fått i uppdrag av regeringen att genomföra en forskningsstudie om bedrägerier och arbetet mot denna typ av brottslighet. Forskningen består dels av bearbetning av data som hämtas från befintliga register, dels av semistrukturerade intervjuer med bl.a. poliser och åklagare som arbetat med utredningar av aktuell brottslighet, utredare som arbetat med utredningar av bedrägerier mot företag, samt intervjuer med gärningspersoner. Om forskningspersonen ger sitt medgivande spelas intervjun in på en ljudfil, som senare transkriberas så att uppgifter som kan härledas till enskilda personer inte tas med. Det är sedan transkriberingarna som inkluderas i forskningsmaterialet, inte ljudfilerna.

Forskningen har – efter komplettering – godkänts av den regionala etikprövningsnämnden med villkoret att det av informationsbrevet till intervjupersonerna framgår den information som behövs för att den registrerade ska kunna ta tillvara sina rättigheter i samband med behandlingen såsom uppgift om rätten att ansöka om registerutdrag och att få rättelse av eventuellt felaktiga uppgifter.

Klaganden önskar att villkoret undanröjs och anför att beträffande intervjuerna är 5 a § personuppgiftslagen tillämplig och därmed behöver bestämmelserna i den lagens 26 § om registerutdrag och 28 § angående rättelse inte tillämpas.

Centrala etikprövningsnämndens bedömning

Den bestämmelse, 5 a § personuppgiftslagen, som klaganden åberopar är tillämplig på behandling av personuppgifter som inte ingår i eller är avsedda att ingå i en samling av personuppgifter som har strukturerats för att påtagligt underlätta sökning efter eller sammanställning av personuppgifter.

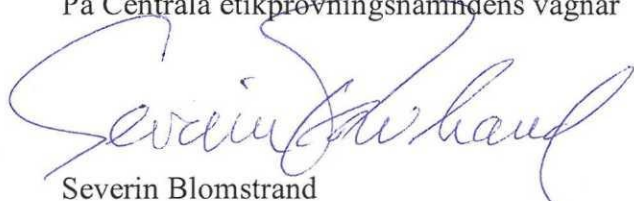
Det ligger i sakens natur att personuppgifter som samlas in för att användas i forskning struktureras för att underlätta sökning eller sammanställning. Vad klaganden har anført har inte övertygat nämnden om att det ligger till annorlunda i det nu aktuella forskningsprojektet. Den regionala nämndens beslut ska därför inte ändras.

Centrala etikprövningsnämnden ändrar inte det överklagade beslutet.

Centrala etikprövningsnämndens beslut får enligt 37 § etikprövningslagen inte överklagas.

Detta beslut har fattats av Severin Blomstrand, Bengt Gustafsson, Lena Näslund, Peter Höglund, Kjell Asplund, Anders Brändström och Ann Wennerberg efter föredragning av Peter Höglund. I den slutliga handläggningen har dessutom ersättaren Carina Gunnarsson deltagit.

På Centrala etikprövningsnämndens vägnar

Severin Blomstrand

**Regionala etikprövningsnämnden
i Stockholm**

**PROTOKOLL
Avdelning 5**

**2013/5:7
2014-08-14**

**CENTRALA
ETIKPRÖVNINGSNÄMNDEN**

Ink **2014 -09- 22**

Dnr: **0 28 -2014**

Ordförande
Birgitta Widebäck

Ledamöter med vetenskaplig kompetens

Claes-Robert Julander (*företagsekonomi*), vetenskaplig sekreterare, deltar inte i ärende 2014/1300

Katrin Goldstein-Kyaga (*etnicitet*)

Sven Ove Hansson (*filosofi*)

Stephan Hau (*psykologi*), deltar inte i ärende 2014/1265

Gert Helgesson (*medicinsk etik*)

Staffan Marklund (*arbetsliv*), vetenskaplig sekreterare i ärende 2014/1300

Jerzy Sarnecki (*allmän kriminologi*)

Marianne Sundström (*nationalekonomi*), deltar inte i ärendena 2014/948 och 2014/1104

Margareta Törnqvist (*miljökemi*)

Eva Weidenhielm Broström (*sjukgymnastik*)

Ledamöter som företräder allmänna intressen

Bo Bångtsson

Gilbert de Wendel

Margaretha Herthelius, deltar inte i ärendena 2014/1304 och 2014/1308

Maria Modig, deltar inte i ärendena 2014/508 och 2014/667

Marianne Upmark,

Administrativ sekreterare

Helena Hallgren Lönn

§ 1 Ordföranden förklarar sammanträdet öppnat.

§ 2 Den administrativa sekreteraren anmäler att den vetenskaplige sekreteraren sedan föregående möte den 17 juni 2014 har fattat beslut i 14 ärenden som avser ändring av ett godkännande.

§ 3 Staffan Marklund förordnas som vetenskaplig sekreterare i ärende 2014/1300.

§ 4 Ansökningar om etisk granskning av forskningsprojekt, se **Bilaga**.

§ 5 Ordföranden förklarar mötet avslutat och meddelar att nästa sammanträde i avdelning 5 äger rum torsdagen den 11 september 2014.

Birgitta Widebäck
Ordförande

Claes-Robert Julander
Protokollförare, vetenskaplig sekreterare

Staffan Marklund

Postadress
FE 289
171 77 STOCKHOLM

Org. nummer
202200 1578

Paket-/Besöksadress
Tomtebodavägen 18A, plan 3
171 65 SOLNA

Telefon
08-524 870 00

Fax
08-524 866 99

E-Post
kansli@stockholm.epn.se

Webb
www.epn.se

Utdrag ur protokollet från sammanträdet den 14 augusti 2014 i avdelning 5.

Diarienummer:
2014/790-31/5
Föredragande:
Jerzy Sarnecki

Sökande: Brottsförebyggande rådet
Behörig företrädare: |
Projekt: Kartläggning av bedrägeribrott. Projektnummer/ ID:
0076/14
Forskare som genomför projektet:

BESLUT

Det datamaterial som ska användas i forskningen är registerutdrag, intervjuer med poliser, åklagare och utredare, intervjuer med gärningsmän samt studiebesök. Nämnden betraktar forskningsprojektet som en helhet även om vissa delar rent fristående inte skulle omfattas av etikprövningslagen.

Enligt 5a § personuppgiftslagen behöver bestämmelserna i bl. a. 21-26 §§ inte tillämpas på behandling av personuppgifter som inte ingår eller är avsedda att ingå i en samling av personuppgifter som har strukturerats för att påtagligt underlätta sökning efter eller sammanställning av personuppgifter. Syftet med bestämmelsen är att underlätta vardaglig hantering av personuppgifter som inte medför integritetsrisker. De förenklade reglerna gäller inte vid behandling av personuppgifter i regelrätta register eller andra samlingar av personuppgifter som är ordnade så att det ska bli enklare att söka efter eller sammanställa personuppgifter i t.ex. databaser eller stora dokument- och ärendehanteringssystem.

Allt som finns i digital form i t.ex. datorer är enligt förarbetena till 5a § i någon mån strukturerat. För att de vanliga strängare hanteringsreglerna ska tillämpas krävs dock att de strukturerats för att påtagligt underlätta sökning eller sammanställning av just personuppgifter.

I propositionen ges exempel på ett par olika typer av personuppgiftsanknuten strukturering som bör medföra att den enklare hanteringen enligt 5a § bör gälla. Ett sådant exempel är enkel personuppgiftsanknuten struktur, t. ex. en lista på personer som skrivs in i ett ordbehandlingsdokument som att en förening på sin hemsida presenterar en lista på styrelsemedlemmarna eller att en kommun listar vilka som har kommunala förtroendeuppdrag. Ett annat exempel är sedvanligt utnyttjande av allmänt använda funktioner, t. ex. användning av datorns filsystem och användning av datorstödd kommunikation.

Sökande har gjort gällande att behandlingen av intervjuerna utgör en sådan s.k. ostrukturerad behandling för vilket det förenklade systemet i 5a § personuppgiftslagen ska vara tillämpligt.

Av ansökan framgår att intervjuerna spelas in digitalt, varefter de transkriberas. Uppgifter som röjer identitet transkriberas dock inte. Materialet kommer att förvaras och behandlas på arbetsstationer med lösenord och skärmläckare med lås. Ljudfilerna sparas på en projektmapp med åtkomst för de som arbetar i projektet. Om intervjupersonerna så önskar kan de få se och stryka delar av det transkriberade materialet. För att även de intervjupersoner som valt att delta anonymt ska få denna möjlighet noterar intervjuaren på en lapp hur kontakt ska tas. Någon koppling mellan lappen och ljudfilen ska inte finnas utan det är den som gjort intervjun som ska komma ihåg vad lappen står för och vilken intervju den hör samman med.

Vid en sammantagen bedömning finner nämnden – särskilt med tanke på att materialet förvaras i någon form av en databas och att det ska användas i forskningssyfte – att hanteringen av personuppgifterna inte innebär en sådan vardaglig hantering som medför att 5a § kan anses tillämplig.

Nämnden godkänner forskningen på villkor att det av informationsbrevet till intervjupersonerna framgår all information som behövs för att den registrerade ska kunna ta tillvara sina rättigheter i samband med behandlingen såsom uppgift om rätten att ansöka om information (registerutdrag) och få rättelse av eventuellt felaktiga uppgifter.

Hur man överklagar, se särskild information
